

Biblioteka

Biblioteka Archiwum Państwowego w Łodzi

Biblioteka ma charakter naukowy. Jej księgozbiór należy do najzasobniejszych bibliotek archiwalnych. Na koniec 2018 r. liczył przeszło 19 tys. tomów książek i 964 tytuły czasopism, na które składa się 16 980 jednostek egzemplarzowych czasopism. Został ukształtowany historycznie i daleko wykracza poza profil podręcznej biblioteki archiwalnej. Dzieli się on na:

1. Dział Ogólny, w którym wyodrębniono trzy poddziały:

a. biblioteka ogólna, która posiada pozycje dotyczące przede wszystkim historii Polski, nauk pomocniczych historii, dziejów miast, historii przemysłu, publikacje z dziedziny geografii, prawa oraz druki urzędowe;

b. biblioteka podręczna gromadząca encyklopedie, słowniki, informatory, bibliografie oraz prace z zakresu archiwistyki i archiwoznawstwa;

c. zbiór starodruków obejmujący pozycje wydane przed 1800 r. oraz cenniejsze dzieła wydane po tym roku.

2. Zbiór regionalny „Łodziana”, w skład którego wchodzi wydawnictwa źródłowe dotyczące Łodzi i regionu, informatory, kalendarze, książki adresowe i telefoniczne, spisy ulic i miejscowości, prace monograficzne dotyczące historii gospodarczej, historii kultury, oświaty, architektury, sprawozdania przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, instytucji naukowych, oświatowych, kulturalnych i społecznych, druki urzędowe, regulaminy, instrukcje a także pamiętniki, wspomnienia i biografie osób związanych z Łodzią i regionem. Szczególnie cenne w zbiorze są publikacje pochodzące z okresu II Rzeczypospolitej.

3. Czasopisma ogólne, do których zaliczono periodyki historyczne, archiwalne, geograficzne, kulturalno - oświatowe i druki urzędowe współczesne.

4. Czasopisma regionalne zawierają prasę codzienną, roczniki, kwartalniki, biuletyny, czasopisma dotyczące historii i geografii regionu oraz druki urzędowe. Wśród nich znajdują się niejednokrotnie jedyne na terenie Łodzi roczniki prasy łódzkiej oraz komplet numerów „Dziennika Łódzkiego” poczynając od 1884 r.

5. Zbiór Tadeusza Regera to przede wszystkim wydawnictwa socjalistyczne, społeczne oraz dotyczące ruchu niepodległościowego.

Biblioteka przechowuje druki i wydawnictwa ciągle polskojęzyczne, jak i w języku rosyjskim, niemieckim i jidysz.

Odszukaniu interesujących pozycji służą katalogi kartkowe alfabetyczne i rzeczowe znajdujące się w czytelni przy al. Kościuszki 121 w Łodzi.

Część czasopism dostępna jest w postaci [kopii cyfrowych](#) oraz [mikrofilmów](#).

Biblioteka Archiwum jest ściśle związana z jego działalnością. Stanowi nieodłączny warsztat pracy archiwisty, historyka czy genealoga. Sięgającym po akta umożliwiała zdobycie niezbędnej podbudowy usprawniającej pracę poszukiwawczą i badawczą. Wyodrębniony zbiór „Łodziana” stanowi szczególnie cenną pomoc przy prowadzonych pracach naukowych poświęconych regionowi łódzkiemu a także przy opracowywaniu zasobu aktowego APŁ i wykonywaniu kwerend archiwalnych.

Biblioteka współpracuje z Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi przy kompletowaniu archiwum cyfrowego prasy łódzkiej.

Druki udostępniane są wszystkim zainteresowanym, wyłącznie na miejscu (Biblioteka nie prowadzi wypożyczania druków na zewnątrz), **w czytelni przy al. Kościuszki 121 w Łodzi w godzinach jej pracy w oparciu o [Regulamin korzystania z Biblioteki Archiwum Państwowego w Łodzi](#).**

Bibliografia:

1. A. Drakoniewicz, *Dzieje Biblioteki Archiwum Miejskiego w Łodzi 1926-1951*, „Archeion” 2014, t. CXI, s. 374-391;
2. A. Drakoniewicz, *Biblioteka Archiwum Państwowego w Łodzi (1950-2000)*, „Archeion” 2010, t. CXV, s. 379-402;
3. W. Kaszubina, *Bibliografia prasy łódzkiej 1863-1944*, Warszawa 1964, s. 80;
4. A. Lajdenfrost, *Starodruki i cymelia z Archiwum Państwowego w Łodzi. Katalog, cz. 1*, „Rocznik Łódzki” 2002, t. 49, s. 195-268;
5. A. Lajdenfrost, *Starodruki z Archiwum Państwowego w Łodzi. Katalog, cz. 2*, „Rocznik Łódzki” 2009, t. 56, s. 196-237;
6. W. Zajączkowska, *Zbiór Tadeusza Regera znanego działacza socjalistycznego Ziemi Cieszyńskiej (Przechowywany w Archiwum Państwowym w Łodzi)*, „Sobótka” 1964, t. 19, nr 3/4, s. 511-519.

Maszynopisy referatów dostępnych w Bibliotece APŁ:

1. A. Drakoniewicz, *Idealny profil zasobu biblioteki Archiwum Państwowego w Łodzi a zasób realny*;
2. A. Drzewiecka, „Łódzka” część księgozbioru Tadeusza Regera;
3. E. Grygier, *Księgozbiór „Łodziana”, jego zawartość i sposób opracowania*;
4. A. Kulamowicz, *Druki urzędowe XIX i XX w. (do 1914 r.) jako pomoc przy opracowaniu zespołów*;
5. M. Redeł, *Biblioteka ogólna, jej zawartość i sposób opracowania*.